

Societatea Română de Apiterapie

iunie-iulie 2018 NEWSLETTER

* *Apiterapie*

* *Fitoterapie*

* *Aromaterapie*

Plante melifere speciale

Selecțiuni din articolul preluat de pe:
[www.apicultura.freesoul.ro/resursele/
plante_melifere_speciale.htm](http://www.apicultura.freesoul.ro/resursele/plante_melifere_speciale.htm)

În flora României există o serie de specii de plante melifere care se remarcă printr-o producție de miere ridicată. În vederea întregirii și îmbunătățirii bazei melifere din anumite zone ale țării, aceste plante se cultivă pe diferite parcele agricole, ca parte a unor amestecuri furajere.

Cele mai cunoscute plante melifere, special cultivate pentru albine sunt: facelia, matăciunea moldovenească, roinița, cătușnica, limba mielului, iarba șarpelui și sulfina.

Facelia este o planta anuală ierboasă originară din America de Nord. A fost adusă în Europa ca plantă decorativă și mai ales ca meliferă. Crește până la 30-60 cm înălțime, tulpina principală poartă până la 20 lastari laterali care la rândul lor sunt ramificați. La început este succulentă, mai târziu fibroasă, lemnificată. La extremitatea lastarilor se află inflorescențele compacte, cu cca. 70 de flori la cele de sus și 40-50 flori la cele secundare. Inflorescența fiind în evantai permite o esalonare a înfloririi. Nectariile de formă discoidală se găsesc la baza florii, mai mari la florile de la baza inflorescenței și mai mici spre vârful ei.

În ceea ce privește producția de nectar, după determinările făcute, la începutul înfloririi s-au găsit într-o floare 0,892 mg, când a fost în plină înflorire 0,568 mg, iar spre sfârșitul perioadei de înflorire numai urme de nectar.

Se pare că florile de la extremitatea inflorescenței, având nectariile mai mici decât cele de la bază, au o capacitate mică de a produce de nectar (V.N. Andreev). Facelia este cercetată de albine din zorii zilei și până la căderea întinericului, din primăvară târziu până toamna. Înspre toamnă însă, dă o producție mai mică de nectar la hectar. Este cercetată atât în zilele cu soare cât și în cele cu vânt și noroase. Timp de 2-3 zile cât durează o floare este vizitată de 1-20 albine. Cel mai mult este cercetată între orele 11 și 15, tocmai când florile altor plante nu produc nectar. Secretă nectar și pe timp de secetă, totuși după ploaie producția este mult mai mare.

Facelia crește bine pe tot cuprinsul țării, chiar și în regiunile aride dă rezultate bune, cu condiția să fie semănată după ploaie, iar în primele faze de vegetație să nu fie seceta excesivă. Este puțin pretențioasă față de clima și sol.

Crește însă mai bine pe terenurile ușoare și mijlocii. Nu-i priesc sărurile. Pe solurile profunde, fertile și bine lucrate produce cantități mari de nectar și semințe.

De asemenea, cere un teren fără buruieni, curat, pregătit, pentru că în prima fază de vegetație crește anevoie. La umbra se dezvoltă greu și este cercetată mai puțin de albine.

Producția de miere obținută de la 1 ha este în medie de 200 kg, iar în Câmpia Dunării 300-400 kg/ha (în literatura sunt citate producții până la 1000 kg/ha). Mierea este de culoare verde-deschis sau albă cu un parfum fin și un gust plăcut și de calitate apropiată cu mierea de tei .N.R. Polenul albastru de facelia se poate folosi ca și colorant natural alimentar și cosmetic.

Melisa sau roinița (*melissa officinalis*) crește spontan prin păduri, tufișuri și tăieturi. Se cultivă pentru proprietățile ei melifere. Denumirea de roinița vine de la folosirea plantei la prinderea și așezarea roiurilor în stupi. Este o plantă perenă erbacee ce formează o tulpină ramificată, în secțiune este pătrată, paroasă, înaltă de 30-100 cm. Înfloarește în iunie-august. Este o plantă sensibilă la frig, care merge bine în regiunile mai sudice și mai calde. Oferă albinelor cantități mari de nectar, care se extrage cu greu și majoritatea este folosită de bondari. Mierea are aroma și gustul fin și plăcut. Producția de miere este de 150 kg/ha.

Mătăciunea moldovenească (*Dracocephalum moldavicum L.*) este o plantă erbacee, anuală, care se cultivă pentru producerea de ulei eteric și în scopuri melifere.

Înflorește din iulie până în septembrie. Secreția de nectar este mai mare de la deschiderea sacilor polinici până când stigmatul ajunge la maturitate. În acest timp, nectarul se urcă (trece) din partea îngustă a tubului floral în partea mai largă a florii, umplând-o până la $1/3$ și devine ușor accesibil pentru albine. Când timpul este prielnic, producția medie de nectar a unei flori ajunge până la 2 mg. Dacă timpul este secetos, secreția de nectar se reduce la jumătate, însă nu se întrerupe. Nectarul este transparent, incolor, cu un procent mare de zahăr și are o aromă plăcută, de lamâie. În funcție de condițiile meteorologice, consistența nectarului variază. În anii secetoși, procentul mediu de zahăr din nectar este de cca. 60% oscilând de la 40 la 80%. Albinele cercetează intens florile culegând mult nectar și puțin polen. Producția de nectar este abundentă, datorită secreției intense a unui număr mare de flori. Producția de miere este în medie de 300-400 kg/ha. Mierea este de culoare deschisă și de calitate superioară.

Urechea porcului (*Salvia verticillata*) este o foarte bună plantă meliferă perenă și este foarte răspândită. Se obține o producție de 400-600 kg miere la ha. Mierea este de culoare deschisă, chihlimbarie (aurie), are gust placut de mentă și se solidifică în cristale mici.

Cătușnica (*Nepeta cataria var. citriodora* L) este o plantă perenă, cu miros de lămâie, ce înflorește în primul an de la însămânțare, în lunile iulie-august. Produce în medie 400kg miere la hectar.

Limba mielului (*Borago officinalis*) este o plantă meliferă anuală, ierboasă. Florile tinere și mugurii florali sunt de culoare roză. Secreția de nectar este foarte abundentă, cea mai intensă în perioada după terminarea polenizării până la fecundare. Spre sfârșitul înfloririi producția de nectar scade simțitor. Nectarul este transparent, incolor și fără miros. Procentul de zahăr este ridicat, oscilând de la 40 la 77%. Florile de limba mielului sunt cercetate foarte bine de către albine și aceasta nu se întrerupe nici în timpul înfloririi teiului. În afară de nectar, albinele adună și polen. Culesul de nectar se face chiar în zilele relativ reci când temperatura aerului la umbră este de 10-12°. Uneori, pe aceeași floare se pot găsi 2-3 albine. Producția de nectar, după determinările făcute de cercetători, în condiții prielnice, se evaluează la cca. 200 kg la hectar, adică cca. 172 kg zahăr.

Cea mai mare secreție de nectar (23-30%) se realizează când timpul este cald și umiditatea solului depășește 50%. Solurile mai aride micșorează producția de miere.

Iarba șarpelui (*Echium lycopsis*; *Echium vulgare*) este o plantă erbacee, bianuală sau perenă, din familia Boraginaceae, foarte răspândită în flora spontană. Se cunosc mai multe specii și soiuri: *Echium lycopsis*, specie anuală, robustă și flori de culoare albastră sau violet-pal, *Echium hierrense* este o specie perenă, cu frunze ovale punctate și flori de un albastru intens sub formă de clopoței, *Echium vulgare* este o specie bianuală cu flori de la albastru la violet, *Echium wildpretii* are tulpina lemnoasă și flori de culoare roz-roșu. Florile sunt grupate către vârful tulpinii. Numele de iarba șarpelui se pare ca poporul l-a dat, după asemănarea pe care ar avea-o alcătuirea florii cu capul șarpelui. Abia după 2-3 ore de la deschiderea anterelor, se observa o creștere însemnată a staminelor, iar lobii stigmatului se deschid, luând un aspect de limba de sarpe. Primele plante înfloresc în prima decadă a lunii iunie, iar înfloritul se esalonează pe o perioadă de cca. 30 zile. Florile secretă nectar numai pe timp prielnic, atunci când nu este secetă și vânt. Florile sunt cercetate cu intensitate mare în tot timpul zilei, dar mai ales între orele 12 și 13.

Această plantă are o mare valoare meliferă. În condiții favorabile de cules, poate asigura un spor zilnic de 6-8 kg miere de familie. Mierea este de calitate superioară și are culoarea chihlimbarului. Planta este puțin pretențioasă la condiții climaterice și este rezistentă la secetă.

pag. 7

Sulfina (*Melilotus officinalis*) este o specie erbacee întâlnită prin livezi, prin locuri cu iarbă, pe câmpuri, pe marginea drumurilor, printre semanături, prin fânețe și locuri cultivate, unde se deosebește de celelate ierburi prin talia înaltă (circa 2 m). Se întâlnește pretutindeni în țara noastră.

Speciile mai răspândite în flora spontană sunt sulfina galbenă și sulfina albă care au forme anuale și bianuale. Conține o substanță aromată denumită cumarină . Procentul cel mai mare de cumarină se găsește în timpul înfloririi. Plantele tinere conțin puțină cumarină și sunt consumate bine de animale.

Nu este pretențioasă față de clima și sol. Reușește bine în regiunile de stepă, fiind rezistentă la secetă. Tulpina este înaltă, ramificată cu ramuri lungi, formând o tufă viguroasă și inflorescențe de culoare albă sau galbenă. Sulfina galbenă ajunge la maturitate cu 7-10 zile mai devreme decât sulfina albă.

Cea mai meliferă este sulfina galbenă bianuală.

Inflorescențele acestei varietăți sunt galbene și frumos mirositoare. La toate formele de sulfină, producerea nectarului este de lungă durată. După Kopelkiewski, sulfina albă produce 200 kg miere la ha. Mierea este aproape incoloră. Sulfina albă anuală produce de la 130 la 150 kg miere la ha.

Albinele vizitează florile sulfinei toată ziua pentru nectar și polen.

LAVANDA

Dr Daniela Vasile

O mențiune specială voi face, ca o completare a acestui articol pentru lavandă (*Lavandula off*)

Lavanda este simbolul regiunii Provence din Franța și are parfum mediteranean.

Este un arbust mic cu o floare foarte frumoasă, de diferite culori (albastru, mov, roz, alb). Este utilizată pentru fabricarea parfumurilor și uleiurilor esențiale. Lavanda este cultivată de mii de ani pentru parfumul său liniștitor.

În scop terapeutic se folosesc **florile**, care sunt uscate și folosite la prepararea de infuzii, tinctură, capsule, sau pot fi procesate pentru extragerea uleiului esențial (esență de lavandă).

Florile conțin ulei volatil care are ca și component principal linaloolul, acest ulei mai conține: geraniolul, nerolul, lavandulolul –bornel, tanin, cumarine, principii amare.

Acțiunile principale ale lavandei sunt: calmante, diuretice, coleretice, antiseptice, antiparazitare și cicatrizante, relaxante, favorizante ale somnului, antifebrile.

Lavanda se folosește sub formă de infuzie, capsule, în băi terapeutice, aromatizări.

Administrare: Pentru infuzie folosiți 1 linguriță de flori la o cană cu apă clocotită. Lăsați să se infuzeze, acoperit, timp de 5-10 ' apoi filtrați. Se administrează 2-3 căni pe zi.

În tulburările de somn se bea o cană înainte cu o oră de culcare sau se picură pe pernă 3-4 pic de ulei volatil. Recomand uleiul volatil de calitate superioară obținut prin metode blânde. (de ex. Doterra)

Infuzia poate fi folosită și pentru spălături în caz de erupție alergică pruriginoasă (mâncărimi)

Infuzia poate fi un bun remediu pentru afecțiuni biliare, se consumă 3x1 cană / zi la mese.

Deasemenea recomand asocierea lavandei la tratamentul bolilor conice tip: hipertensiune arterială, tulburări de ritm cardiac, spasme gastrice sau intestinale, reumatism etc.

Mierea de lavandă are aroma florilor de lavandă și o savoare specifică. Gustul acestui tip de miere variază în funcție de tipul de lavandă de pe care a fost cules nectarul florilor, unele soiuri dau un nectar ușor amarui. Mierea pură de lavandă conține o cantitate de polen de aproximativ 15-20%.

Există două tipuri de miere de lavandă:

- Miere de lavandă obținută din nectar cules de pe flori de lavandă
  - Și o miere îmbogățită cu aroma lavandei prin încălzirea mierii cu flori de lavandă, care apoi este strecurată.
- Desigur cea mai calitativă este cea din primul tip, obținut din nectarul florilor.

Mierea de lavandă prezintă calitățile plantei și poate fi folosită în formele ușoare de boală, la copii și la gravide. Mierea de lavandă trebuie păstrată în locuri uscate și mai întunecoase pentru că la lumină își poate schimba gustul.

Anul acesta, 2018, Congresul Societății Române de Apiterapie se va desfășura tot la Sibiu, în perioada 11-16 oct.

În cadrul acestui eveniment, avem plăcerea de a găzdui și Congresul Apimedica & Apiquality, co-organizat împreună cu Apimondia.

Vă invităm cu drag să împărtășim împreună noutăți valoroase din domeniul apiterapiei și apiculturii de calitate din multe zone ale lumii.

Vom avea speakerisi participanti din intreaga lume, asa ca va invitam cu mic cu mare la Sibiu!

Secțiunea Api-Quality este de maximum interes pentru apicultori, pentru că se vor discuta cele mai noi metode de asigurare a unei calități maxime a produselor apicole, inclusiv pentru uz medical.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Sibiu>

ȘTIAȚI CĂ?

<https://www.curademiere.ro/stiai-ca/>

Apicultura este o activitate nobilă, fascinantă, albinele sunt niște ființe uluitoare de eficiente, iscusite, harnice și devotate! Iar produsele apicole sunt de asemenea caracterizate de calități superlative!

...mierea era atât de apreciată în Roma antică, încât era folosită ca monedă de schimb, în locul aurului; obicei păstrat în unele țări până spre sfârșitul Evului Mediu.

...albinele care păzesc stupul recunosc albinele străine care încearcă să intre în stup după miros. Fiecare familie are mirosul său specific, produs inclusiv de niște glande denumite Nasonov.

...viteza maximă de zbor a unei albine ajunge la 70 km pe oră. Încărcată cu polen sau nectar, viteza se reduce la 20 km pe oră.

...ochiul albinelor percepe un număr mult mai mare de imagini pe secundă decât omul. Timpul are o altă dimensiune pentru albine, iar obiectele în mișcare pentru noi, pentru ele sunt ținte fixe, ușor de nimerit.

...mierea cristalizează în mod natural de-a lungul timpului, în special mierea neprocesată. Toate tipurile de miere veritabile cristalizează, dar procesul durează diferit, în funcție de sursa nectarului. În general mierea cu un conținut mai ridicat de glucoză și cu o concentrație mai redusă de apă, cristalizează mai repede.

...trântorii, feciorii stupului, pentru a se putea ridica în aer, trebuie să bată din aripi cu o cadență pe care analizele aerodinamice și anatomice efectuate asupra corpului lor o dau ca imposibilă. Și totuși, ei se pot deplasa cu viteze și la distanțe incredibile, iar în timpul zborului de împerechere concurează agilitatea peștilor în apă.

...există cel puțin 10.000 de varietăți de albine. Cea mai cunoscută este *Apis Mellifera*, care se regăsește și la noi în țară.

...pentru a extrage 1 kg de miere, albinele au nevoie să culeagă 3 kg de nectar.

...în centrul stupului sunt tot timpul în jur de 36°C (temperatura corpului uman), indiferent de temperatura de afară.

...puteți recunoaște o albină "hoța batrână" după corpul ei pleșuv, negru-lucios. Acesta a devenit așa în urma luptelor cu albinele pe care le-a atacat, ele smulgându-i cu mandibulele toți perișorii de pe corp.

...larva din care se va naște o matcă (regina) își mărește greutatea corpului de 3.000 de ori în 5 zile, în timp ce larva din care se va naște o albină lucratoare doar de 1.500 ori.

...albinele pot fi folosite pentru a detecta minele terestre.

...albina e unica insectă domesticită de om.

...mierea este singurul aliment neperisabil.

...dacă vreți să verificați dacă este naturală mierea și nu conține amidon puteți să verificați cu ajutorul iodului. Dacă după ce puneți câteva picături de iod mierea se albăstrește înseamnă că aceasta conține amidon.

...culoarea mierii variază de la aproape incoloră până la aproape neagră, în funcție de tipul plantelor din care a fost extras polenul.

În final câteva linkuri atractive:

-câte filme drăguțe pentru copii:

https://www.youtube.com/watch?v=MirD-FLfPlo&list=PLiDW0oftdlrWot3_7L5jZ4Gc8JNfCF_-7&index=3

https://www.youtube.com/watch?v=9sJHwEF3Dnl&list=PLiDW0oftdlrWot3_7L5jZ4Gc8JNfCF_-7&index=12

-câte rețete dulci pentru toți "copiii" mari și mici

<https://www.andie.ro/2012/09/24/tort-raw-cu-lavanda-lamaie-si-miere>

<https://www.click.ro/vedete/video-foto/click-tv/anca-alungulesei-facut-cel-mai-delicios-desert-raw-vegan>

-câte studii de specialitate pentru cei care sunt pasionați de dovezile științifice

<http://apitherapy.blogspot.com/2018/07/propolis-reduces-risk-of-colon-cancer.html>

- * *Dragi api-colegi asteptam de la voi materiale interesante si fotografiile din practica personala in apiterapie si apicultura, pe care le vom introduce in viitoarele api-newsletter-uri! Dr. Daniela Vasile; e-mail dr_daniela_v@yahoo.com*

Curs si Atelier practic: Patologia osteo-articulară. Abordare Api-Fito-terapeutică. 22 septembrie 2018; Bucuresti, sector 1, sala FIITEA orele 9-14. *Lectori:* Dr. Steluța Georgescu Mariuțan, Farm.pr. Gabriela Vlăsceanu

Congres XI SRA cu participare internationala: 11-16 octombrie, la Sibiu.

Pentru detalii suplimentare contactati Dr Stefan Stangaciu (tel. 0744-40 91 26) si Dr Ing. Cornelia Abalaru (tel. 0742-18 98 65)
Apimedica & Apiquality 2018 + the XI-th. Romanian Apitherapy Congress, Expo and Workshops, Sibiu, Romania, October 11-16

Al 46-lea Congres al Federatiei Internationale de Apicultura (Apimondia) 2018 septembrie 8-13; Montreal, Canada;

Curs: “Noțiuni introductive de Api-fito-aromaterapie” – ediția a VI-a. *Lectori:* Prof. Univ. Dr. Viorica Istudor, Farm.pr. Gabriela Vlăsceanu, Dr. Ștefan Stângaciu; Octombrie – decembrie 2018; Bucuresti, sector 1, sala FIITEA orele 9-14.

